

Indeks for Fodringsmanagement

Til at hjælpe med en systematisk gennemgang af hele management omkring fodringen kan må bruge værktøjet Indeks for Fodringsmanagement.

"Det må være noget med management"

Promilleafgiftsfonden for landbrug

Se 'European Agricultural Fund for Rural Development'

Det er ofte konklusionen, når kvægbrugere og rådgivere diskuterer, hvorfor køerne ikke producerer den mængde, de skulle ifølge foderplanen. En foderration succes afhænger ikke kun af foderplanen men i mindste lige så høj grad af foderkvaliteten, korrekt læsning af fodermidlerne, om køerne sorter i foderrationen mv. Det betyder, at der kan opnås langt større gevinst ved også at se på "alt det andet" omkring fodringen end lige præcis foderplanen.

Til at hjælpe med en systematisk gennemgang af hele management omkring fodringen kan må bruge værktøjet Indeks for Fodringsmanagement. Indeks for Fodringsmanagement kommer rundt om emnerne:

- Grovfoder, opbevaring
- Grovfoder, kvalitet
- Tilskudsfoeder
- Udfodringsteknik
- Foderbordet, ration og struktur
- Foderbordet, hygiejne og vand
- Køerne
- Start af ny laktation

Indeks for Fodringsmanagement kan downloades som en Excel-fil [her](#). I regnearket er der link til registreringsskemaer samt til vejledninger.

Fodringsmanagement handler om at sikre køerne en god kvalitet af foder, i den mængde, der er planlagt. Det betyder, at fodringmanagement allerede starter i stakken, hvor der i mange tilfælde kan være et stort spild af det høstede udbytte. Når håndteringen af grovfoderet gennemgås er det for at identificere om den ensilage, der udfodres altid er af den bedste kvalitet dvs. uden synlig svampevækst og varmedannelse. Kasseres ensilage der ikke er egnet til kofoder? Andre spørgsmål går på om der er risiko for varmedannelse? Hvordan er tildækningen af stakken? Er der luftindtrængen? Er der tilstrækkelig fremdrift i stakken, så der ikke opstår varmedannelse? Og om ensilagen forurenes med jord og gødning?

For tilskudsfoederet handler det om, at det skal være tørt og friskt og ikke forurenet af gammelt foder og ekskrementer fra dyr.

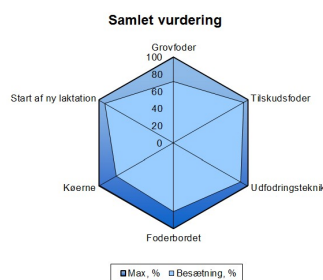
Det er vigtigt, at køerne får den rigtige foderration – hver dag. For at sikre den samme foderration til køerne hver dag er det nødvendigt at kalibrere vægten på fuldfodervognen 2 gange årligt og ved mistanke om afvigelse. Det er også vigtigt at mængde af fodermidlerne, der læses i fuldfodervognen, er den samme fra dag til dag. 5-10 % ekstra ensilage er ikke bare mere foder men også en helt anden foderration til køerne.

For at vurdere køerne er det ofte ikke nok at gå en tur i stalden, det er nødvendigt at det gøres systematisk. I denne del af Indeks for Fodringsmanagement er der fokus på aktiviteten i stalden - hvor mange køer ligger der i sengebåsene? Er der ro ved foderbordet? Hvor lang tid bruger køerne på opsamlingspladsen?

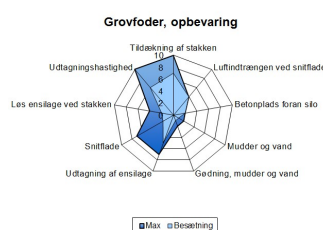
Det sidste område er Start af ny laktation, fordi der er så mange faktorer, der har betydning for en succesfuld opstart af koen efter kælvning.

Indeks for Fodringsmanagement hjælper med at få overblik over alt det praktiske ved fodring af malkekøer og over, hvordan køerne trives i stalden. Når man har overblikket, er det tydeligere at se, hvor der kan ske forbedringer.

Indeks for Fodringsmanagement er bygget op af en hel række spørgsmål, der besvares enten ved at tælle, måle og veje eller ved at beskrive praksis. For hvert spørgsmål er defineret, hvad der skal til for at få "topscore", og hvad der gør, at man får nul point. Når alle spørgsmål er besvaret, tages pointene ind og resultatet er en figur, der viser den samlede vurdering i besætningen og otte figurer med mere detaljerede resultater.

Eksempel på den samlede vurdering af fodringmanagement i en besætning. Det mørke område viser den maksimale score, der kan opnås (100%). Denne besætning scorer højt på områderne "Tilskudsfoeder", "Udfodringsteknik" og "Start af ny laktation". Derfor fylder det lyse område meget her. Derimod er der meget mørk farve, at se ved områderne "Grovfoder" og "Køerne", så her kan der gøres en indsats for at få et bedre management.

Tæt tildækning af ensilagestakken og udtagningshastighed er meget vigtige punkter, der tæller 10 point i vurderingen. Denne besætning har både en mangelfuld tildækning af stakken, en ujævn snitflade og løs ensilage foran stakken. Samtidigt kommer man relativt langsomt frem i stakken